

Hjørring Kommune

Miljøgodkendelse af svinebruget på Grimmeshavevej 116, 9800 Hjørring

– udvidelse fra 138 DE til 227 DE.

§ 12

Lov nr. 1572 af 20.
december 2006 om
miljøgodkendelse mv.
af husdyrbrug

DDO ®, © COWI. Baggrundskortet er ophavsretsbeskyttet

Dato for gyldighed

17. oktober 2012

Teknik og Miljø

Jørgen Fibigersgade 20

9850 Hirtshals

Telefon 72 33 67 30

teknik-miljoe@hjoerring.dk

www.hjoerring.dk

Indholdsfortegnelse

1.	Miljøgodkendelsens omfang.....	3
1.1.	Resumé.....	3
1.2.	Offentlighed	4
1.3.	Klagevejledning m.v.	4
1.4.	Gyldighed	4
1.5.	Meddelelsespligt.....	4
1.6.	Revurdering af miljøgodkendelsen	5
1.7.	Ophør	5
1.8.	Miljøgodkendelsens indhold og vurderinger	5
2.	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	5
2.1.	Nye og eksisterende anlæg på ejendommen.....	5
2.2.	Anlæggets beliggenhed i forhold til fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.	6
2.3.	Placering i landskabet	6
3.	Husdyrholdet og produktionsforhold	6
3.1.	Husdyrholdet og staldanlæg	6
3.2.	Fodring	8
4.	Øvrige produktionsforhold	9
4.1.	Øvrige produktionsforhold.....	9
4.2.	Driftsforstyrrelser eller uheld	9
5.	Gødningsproduktion og –håndtering.....	9
5.1.	Flydende husdyrgødning	9
6.	Gener fra husdyrbrugets anlæg	11
6.1.	Lugt	11
6.2.	Fluer og skadedyr.....	11
6.3.	Støj, støv og lysgener fra anlægget og maskiner	12
6.4.	Transport.....	12
7.	Bedriftens påvirkninger af natur og miljø	12
7.1.	Ammoniakfordampning og naturområder.....	12
7.2.	Udbringningsarealer	14
7.3.	Fjord og hav	16
7.4.	Grundvand.....	16
8.	Egenkontrol, management samt alternativer løsninger.....	18
8.1.	Management og egenkontrol	18
8.2.	Alternative løsninger.....	18
9.	Bilag	20
Bilag 1.	Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger).....	20
Bilag 2.	Anlægstegning med nr. på bygningsafsnit og lagre.....	23
Bilag 3.	Oversigtskort fra beredskabsplanen.....	24
Bilag 4.	Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder	25
Bilag 5.	Detaljeret vurdering af påvirkning af fjord og hav	32
Bilag 6.	Notat om Standardsædskeer og referencesædskeer	34

1. MILJØGODKENDELSENS OMFANG

1.1. Resumé

Hans Henrik Riisager, Grimmeshavevej 116, 9800 Hjørring har ansøgt om en miljøgodkendelse for konvertering af søer og smågrise til slagtesvin og deri en udvidelse fra 137,88 DE til 226,67 DE¹. I forbindelse med krav til løsgående søer i 2013 ønsker ansøger at foretage ændringer i sin nuværende produktion. Dette betyder, at soholdet sættes ud og produktionen konverteres, således at der fremover udelukkende produceres slagtesvin i det eksisterende bygnings sæt. For at gennemføre ændringen skal gulvet i den eksisterende farestald laves om, mens man i de andre so-stalde indsætter nyt inventar.

Den ansøgte ejendom har CVR nr. 13220336. Udover miljøgodkendelse af bedriftens produktionsanlæg og besætning omfatter godkendelsen også samtlige udbringningsarealer tilknyttet ejendommens CVR nr.

Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte miljøtekniske beskrivelse bilag 1, og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Hjørring Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 20-06-2012.

Hjørring Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse i henhold til de gældende regler². Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende **vilkår**:

- Gyldighed (*vilkår 1.4.1.*)
- Ophør (*vilkår 1.7.1.*)
- Husdyrholdets sammensætning (*vilkår 3.1.1.*)
- Fodring (*vilkår 3.2.1., 3.2.2. & 3.2.3.*)
- Vask af maskiner, redskaber m.v. (*vilkår 4.1.1.*)
- Anvendelse af gyllevogn med påmonteret pumpe (*vilkår 5.1.1.*)
- Yderligere efterafgrøder i sædskiftet (*vilkår 7.4.1.*)
- Særligt sædskifte i nitratfølsomme indvindingsområder (*vilkår 7.4.2.*)

Nogle af vilkårene i denne miljøgodkendelse kræver registreringer på bedriften og dokumentation. En samlet oversigt over krav til egne registreringer og dokumentation er gengivet her

- Til dokumentation for at vilkår vedr. besætningens produktionsniveauer og vilkår vedr. fordringen er overholdt, skal gødningsregnskabet for seneste planperiode kunne forevises.
- Hvis Kommunen på tilsyn forlanger det, skal eventuelle afvigende værdier i gødningsregnskabet i forhold til standardværdier kunne dokumenteres ved fx effektivitets-/produktionskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner, og afregninger fra slagteri, mejeri eller lignende.
- Til dokumentation for, at vilkår vedr. sædskifter / efterafgrøder er overholdt skal opbevares: gødningsregnskaber og ansøgninger om støtte efter enkeltbetalingsordningen m.v..

¹ De angivne DE er opgivet i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen nr. 1695 af 19.12.2009 med efterfølgende ændringer.

² Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – i resten af teksten blot kaldet "husdyrgodkendelsesloven" samt Lov om miljøbeskyttelse jf. lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006.

- Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Den nævnte dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappe end vilkårene i denne miljøgodkendelse.

1.2. Offentlighed

Ansøgningen blev offentliggjort den 04-07-2012.

Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Orientering om udkast til miljøgodkendelse blev den 30.08.2012 udsendt til høring hos naboer og andre beboere indenfor en beregnet konsekvenszone, samt skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 6 uger.

Der indkom ingen bemærkninger til udkastet.

1.3. Klagevejledning m.v.

Ansøger selv kan påklage kommunens afgørelse – dvs. denne miljøgodkendelse - indtil 4 uger efter offentliggørelsen. Det samme kan enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen samt en række foreninger og organisationer m.v.

En klage skal være skriftlig og skal være modtaget i Hjørring Kommune senest den 14.11.2012 inden kontortids ophør. En klage indsendes via e-mail: teamerhverv@hjoerring.dk eller til adressen: Hjørring Kommune, Teknik og Miljø, Jørgen Fibigersgade 20, 9850 Hirtshals. Eventuelle klager vil blive videresendt af Hjørring Kommune til Natur- og Miljøklagenævnet.

Natur- og Miljøklagenævnet opkræver gebyr for behandling af en klage. Nærmere oplysninger om gebyrreglerne kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Natur- og Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. En retssag skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

1.4. Gyldighed

Vilkår:

- 1.4.1. Godkendelsen bortfalder, hvis ikke bygge- og anlægsarbejder er igangsat inden 2 år fra denne afgørelse er meddelt. Godkendelsen til ændring/udvidelse af dyreholdet følger kontinuitetsprincippet jf. § 33 stk. 3 i husdyrbrugsloven regnet fra afslutning af bygge- og anlægsarbejdet.

1.5. Meddelelsespligt

Udskiftning af arealerne omfattet af denne godkendelse skal altid forud anmeldes til kommunen. Dette skal ske senest den 1. august forud for det kommende dyrkningsår³.

³ jf. Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Anmeldelsen vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare³.

1.6. Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering³. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år.

1.7. Ophør

Vilkår:

- 1.7.1. Ved ophør af produktionen skal gyllesystemet tømmes for gylle og staldene rengøres. Gylle og fast gødning bringes ud i henhold til aktuelle regler om udspreddning. Eventuelle rester af olie og/eller kemikalier bortskaffes i henhold til gældende regulativer herfor.

Hvis husdyrproduktionen ophører, skal ejeren kontakte kommunen, så der kan aftales en forsvarelig nedlukningsplan.

1.8. Miljøgodkendelsens indhold og vurderinger

I de følgende kapitler gives en detaljeret beskrivelse af den ansøgte produktion og kommunens vurderinger af de mulige effekter på det omgivende miljø og naturen.

Hvis kommunen har fastsat vilkår, vil de være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller afsnit, de vedrører. Det vil ofte være sådan, at ansøger skal kunne dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt. Eventuelle krav til dokumentation er samlet og gengivet i vilkårene på side 3.

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT - bedst tilgængelig teknologi.

BAT er berørt i flere af de følgende afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation til EUdirektivets krav herom.

Der skal redegøres for følgende 6 områder: staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management.

2. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

2.1. Nye og eksisterende anlæg på ejendommen

Der skal ikke opføres nye bygninger/anlæg. Den ansøgte ændring/udvidelse finder sted i de eksisterende stalde.

2.2. Anlæggets beliggenhed i forhold til fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.

Der skal ikke opføres nye bygninger/anlæg. Den ansøgte ændring/udvidelse finder sted i de eksisterende stalde.

2.3. Placering i landskabet

Der skal ikke opføres nye bygninger/anlæg. Den ansøgte ændring/udvidelse finder sted i de eksisterende stalde.

3. HUSDYRHOLDET OG PRODUKTIONSFORHOLD

3.1. Husdyrholdet og staldanlæg

Vilkår:

- 3.1.1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Dyrehold og stalddtype	Staldafsnit nr.	Vægt/alders grænser	Antal Årsdyr	DE	Antal stipladser
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	1 uændret	32-107kg	1716	47,67	429
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	2 renoveret	32-107kg	2280	63,33	570
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	2 uændret	32-107kg	980	24,44	220
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	2 uændret	32-107kg	880	24,44	220
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	3 uændret	32-107kg	2304	64,00	576
Dyreenheder i alt				226,67	

Almindelige sæsonudsving i husdyrproduktionen samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres. Tilpasninger, f.eks. som følge af ændrede vægtgrænser indenfor samme dyregruppe, accepteres også, så længe det samlede antal DE ikke overskrides.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Det skal bemærkes, at alle eksisterende staldafsnit indgår i projektet og dermed i den nedenstående vurdering. Kommunen vurderer dermed, at der samlet set, for både de eksisterende og renoverede staldafsnit, ikke er behov for at stille vilkår om yderligere BAT- tiltag frem til næste revurdering. I vurderingen er indgået hensyn til de eksisterende staldes alder og staldsystemer samt en afvejning af forholdet mellem miljøeffekt og omkostninger.

Som udgangspunkt finder kommunen, at BAT-niveau for ammoniakfordampning skal svare til en beregning foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Kommunen har beregnet BAT-niveau for produktionen således:

2.280 slagtesvin i renoveret staldafsnit	2.280 x 0,30	684	kg N/år
2.596 slagtesvin i eks. staldafsnit 50-75% fast gulv	2.596 x 0,31	805	kg N/år
3.284 slagtesvin i eks. staldafsnit 25-49% fast gulv	3.284 x 0,36	1182	kg N/år
Den samlede emission fra anlæg må max være		2.671	kg N/år

Ifølge den indsendte ansøgning er der en emission fra produktionen på 2.661 kg N/år. BAT kravet i forhold til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) er dermed overholdt.

3.2. Fodring

3.2.1. N ab dyr må højst være:

2,79 kg N for slagtesvin

3.2.2. Foderblandinger til slagtesvin skal være tilsat fytase i henhold til normer for næringsstoffer, og der skal anvendes optimerede foderblandinger (fasefodring) for at opnå bedste foderudnyttelse.

3.2.3. Med hensyn til fosfor må foder til slagtesvinene maksimalt indeholde 4,6 g fosfor pr. FE.

Det maksimale N ab dyr for slagtesvin er beregnet efter følgende formel: $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g råprotein pr FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr kg tilvækst})$, hvor afgangsvægt er 107 kg, indgangsvægt er 32 kg, FE pr. kg. tilvækst er 2,82 og gram råprotein pr. FE er 148 g.

De angivne vilkår om maksimalt N ab dyr betyder, at ansøger kan justere på disse parametre, når blot N ab dyr ikke overstiger det maksimalt tilladte. Dette giver ansøger en vis fleksibilitet og sikrer samtidig, at den samlede fordampning af ammoniak fra staldene ikke overstiger det niveau, der er grundlaget for denne miljøgodkendelse.

Dokumentation for beregningen af N ab dyr pr dyr følger reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet.

Vilkår vedrørende indhold af fosfor i foderet til slagtesvinene er stillet af hensyn til fosfortilførslen til udspretningsarealerne, se under afsnit 5.2 "Flydende husdyrgødning".

Der fodres op med eget korn på ejendommen suppleret med indkøbt tilskudsfoder og mineraler. Ansøger blander selv foderet.

Der anvendes fasefodring til grisene, således at der anvendes 2 forskellige foderblandinger i perioden fra indsætning til slagtning. Ved fasefodring er det muligt at fodre grisene efter deres næringsstofbehov i de forskellige vægtklasser. Derved reduceres udskillelsen af kvælstof og fosfor.

Foderblandingerne tilsættes syntetiske aminosyrer. Ved at reducere proteinindholdet i foder samtidig med tilsætning af frie essentielle aminosyrer undgås at overfodre med ikke-essentielle aminosyrer. Det giver en bedre proteinudnyttelse og mindre overskydende protein, hvorved kvælstofudskillelsen mindskes. Ved at reducere protein i foder opnås desuden, at grisene mindsker vandoptagelsen, således at de udskiller mindre urin, hvilket giver en mindsket mængde gylle.

De anvendte foderblandinger tilsættes enzymet fytase, hvorved fordøjeligheden af foderet naturlige indhold af fosfor øges og udskillelsen af fosfor med gødningen reduceres.

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det at visse fodertilsetninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til BAT.

4. ØVRIGE PRODUKTIONSFORHOLD

4.1. Øvrige produktionsforhold

Vilkår:

- 4.1.1. Al vask af traktorer, maskiner, redskaber og dyretransportvogne skal foregå på befæstet, tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllebeholder eller særskilt opsamlingsbeholder.

I forbindelse med ansøgningen er indsendt en række oplysninger om de øvrige produktionsforhold på ejendommen, herunder oplysninger om ventilationsforhold, spildevandsforhold, forbrug af råvarer, energi og vand, transport til og fra ejendommen, affaldshåndtering samt støjklender på ejendommen. Den samlede redegørelse ses i bilag 1.

Der er i ansøgningen redegjort for hvordan det ansøgte med hensyn til ventilationsforhold og forbrug af energi og vand lever op til kravet om BAT. Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår, og at det ansøgte på de to områder lever op til kravet om BAT.

4.2. Driftsforstyrrelser eller uheld

Der er udarbejdet en beredskabsplan for bedriften, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild samt strømsvigt m.v. Beredskabsplanen var vedhæftet ansøgningen.

I Bilag 2 ses kort over ejendommen med placering af pulverslukkere, nærmeste telefon, brandhaner mm.

Kommunen har vurderet beredskabsplanen og finder, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

5. GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

5.1. Flydende husdyrgødning

Vilkår:

- 5.1.1. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en læsseplads, således at spild kan opsamles. Pladsen skal etableres i henhold til Landbrugets Byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2. Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles. Pladsen skal være etableret senest ½ år efter godkendelsesdato.

I følge den indsendte kapacitetserklæring er den årlige produktion af flydende gødning er 3.917 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene samt direkte nedbør til beholderne.

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 3150 m³, hvilket svarer til 9,6 måneders opbevaring. Der findes 1 gyllebeholder på ejendommen samt opbevaringskapacitet i kanaler under staldgulve.

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning
Perstrup gyllebeholder	1993	2.550	Flydelag
Kanaler		600	
I alt		3.150	

Gyllen opbevares i ejendommens gylletank på 2550m³. Opbevaringsanlægget er indtegnet på anlægstegningen i afsnit 2.1. Ansøgningen er vedlagt kapacitetserklæring. På den eksisterende gylletank etableres naturligt flydelag eller flydelag med snittet halm eller tilsvarende og der føres logbog. Tanken opfylder Husdyrgødningens bekendtgørelses skærpede krav (pr. 15.08.2008) til pumper etc. Der udføres 10års-beholderkontrol af godkendt firma. Tanken tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion.

Der foretages ikke behandling (separation, beluftning, biologisk behandling, forsuring, kompostering eller lign.) af husdyrgødningen på anlægget. Ansøger råder over tilstrækkelig udsprængningsareal og samtidig er der tale om en relativ lille udvidelse, der ikke økonomisk kan bære investering i separationsanlæg.

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Ligeledes ifølge BREF kan det være BAT at behandle husdyrgødning på bedriften med visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men tilstrækkelig areal til at udbringe husdyrgødningen, kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Indhold af fosfor i husdyrgødningen

Ved udbringning af husdyrgødning svarende til harmonikravet for kvælstof vil fosfortilførslen til udbringningsarealerne for flere husdyrtyper overstige afgrødernes behov. Ved en fortsat opbygning af fosfor i landbrugsjorden er der risiko for, at fosforbidraget fra landbrugsjorden til vandmiljøet kan øges. Miljøstyrelsen har i en vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) fastlagt emissionsgrænseværdier for fosfor:

Fosforindholdet i den mængde husdyrgødning der produceres på anlægget må maksimalt være 20,5 kg P/DE ab lager. Dette svarer til 28,7 kg fosfor pr. ha for slagtesvin ved udbringning af husdyrgødning fra 1,4 DE (svin).

I forhold til den aktuelle ansøgning er BAT niveauet udregnet til: $226,67 \times 20,5 = 4.647 \text{ kg P}$

Ifølge ansøgningen produceres der i alt 4.597 kg P og kravet er således overholdt.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers foranstaltninger vedr. opbevaring og behandling af husdyrgødning med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til BAT. I forhold til indhold af fosfor i husdyrgødningen vurderes ligeledes, at projektet lever op krav om BAT.

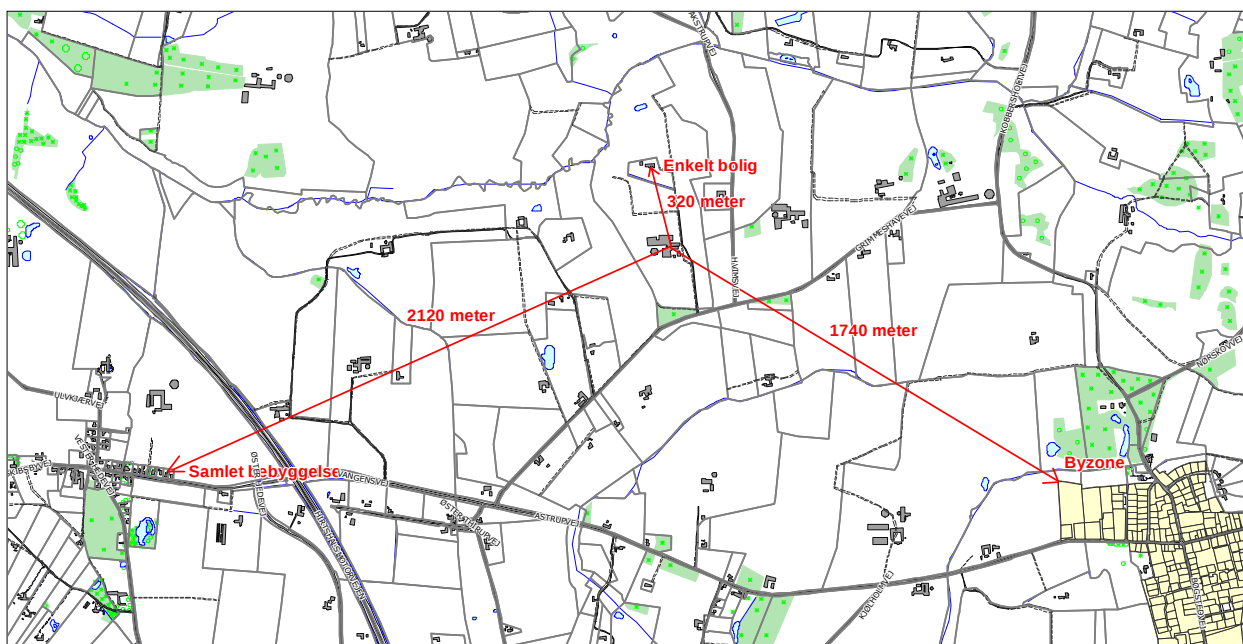
6. GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

6.1. Lugt

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra stal-dene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Områdetype	Lovens krav: minimum af-stand (m) - Geneafstanden	Aktuelle afstande (m)
Byzone / Sommerhusområ-de	449	1740
Samlet bebyggelse	315	2120
Enkelt bolig	144	320

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning.

Som det ses af tabellen ovenfor, overholder den ansøgte produktion lovens minimumkrav til lugtgeneafstande til de forskellige typer af beboelser i området.

Da gylleopbevaring primært foregår i ejendommens gylletank, forventer kommunen kun lugtbi-drag fra ejendommens gylletank ved omrøring og udkørsel.

Kommunen forventer ikke væsentlige lugtgener fra produktionens foderanlæg. Der vil være en emission af lugt fra staldventilationen. Lugtgenerne fra staldventilationen kan begrænses ved hyppig og grundig rengøring af staldafsnittene og udstyr.

Lugt fra stalde vil dog altid i en vis udstrækning afhænge af landmandens indsats vedr. rengø-ring og staldhygiejne.

6.2. Fluer og skadedyr

Skadedyr bekæmpes generelt i henhold til Statens Skadedyrsbekæmpelse samt kommunens anvisninger. Der er fast aftale med rottebekæmpelsesfirma, der aflægger farmen besøg 4 gan-ge årligt. Evt. flueproblemer i staldafsnittene bekæmpes med gyllefluer.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra fluer og gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.). Det vurderes, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

6.3. Støj, støv og lysgener fra anlægget og maskiner

Støjkilder på ejendommen er ventilationsanlæg, højtryksrenser, foderanlæg, gyllepumper, korn-tørring og den daglige brug af traktorer samt transportere til og fra ejendommen. Indblæsning af foder kan ligeledes give anledning til støj, ligesom der må påregnes støj, når dyrene flyttes mellem staldafsnittene og ved transport af grise til og fra ejendommen.

Stationære støjkilder er placeret inde i bygningerne. Foderanlæg og ventilationsanlæg har kontinuerlig drift alle døgnets timer.

Brugen af traktorer i det daglige vil normalt begrænse sig til dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt markarbejde ud over dette.

Transporter på ejendommen samt til og fra ejendommen vil i nogen grad være sæsonbestemt i forbindelse med forårsarbejdet samt efterårets høstarbejde i marken.

Gyllepumper kører ca. 1 gang om ugen.

De væsentligste støvkilder på ejendommen er håndtering af halm til strøelse samt håndtering af foder.

Udendørs lyskilder ved udleveringsramperne og maskinhus er markeret på anlægstegningen (bilag 2). Der anvendes lavenergi-belysning. Der er timer på lyset i staldene.

Det er kommunens vurdering, at eventuelle støj- og støvgener samt belysningen på ejendommen ikke vil medføre væsentlige gener for naboer eller for trafikanter.

6.4. Transport

I miljøgodkendelsen skal der indgå en vurdering af, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlig miljømæssige gener for de omboende. Færdsel på offentlig vej reguleres derimod af færdselsloven og håndhæves af politiet. Forhold vedrørende private fællesveje administreres af kommunen som vejmyndighed efter privatvejsloven.

Den interne transport på ejendommen er indrettet, så den giver minimum gene for naboer. Gylletransporter og transportere med markafgrøder er sæsonbetonet, medens øvrig transport med dyr og foder er jævnt fordelt over hele året. Bedriftens arealer ligger velarronderet omkring ejendommen.

Kommunen vurderer, at omfanget af kørsel til og fra ejendommen ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området. Antallet af transportere fremgår af bilag 1.

7. BEDRIFTENS PÅVIRKNINGER AF NATUR OG MILJØ

7.1. Ammoniakfordampning og naturområder

Beregninger af bedriftens fordampning af ammoniak er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Beregningerne bygger på det ansøgte projekt og de vilkår, der fremgår af de foregående afsnit.

Ifølge husdyrmiljøloven er det et krav, at der skal ske en reduktion af ammoniakfordampningen på 30 % for de stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde – i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Beregningerne viser, at dette krav er opfyldt.

Kommunens vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg.

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 1509 kg N/år i nudrift og 2661 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 1152 kg N/år.

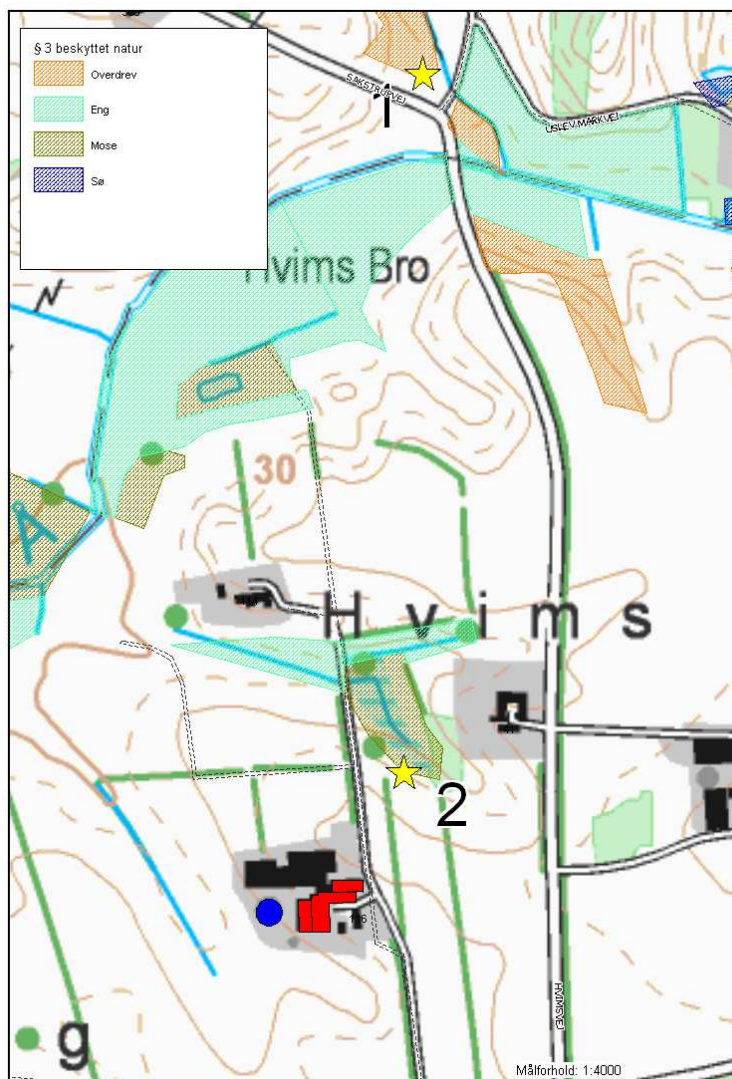
I nærheden af ejendommen er der ingen Natura 2000 områder, men overdrev beskyttet efter § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og flere mindre overdrev, heder, moser, kultur- og naturenge, søer og vandløb beskyttede efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

Den forøgede belastning af ammoniak fra stald og lager i 2 udvalgte naturpunkter (Fig. 1) er beregnet til 0,0 – 1,4 kg N/ha per år. Den samlede belastning af ammoniak fra stald og lager i nærmeste § 7 område er beregnet til 0,1 kg N/ha per år.

Kommunen vurderer, at udvidelsen:

- vil have en neutral effekt på Natura 2000 områder
- vil have en neutral effekt på arter beskyttede efter EF-habitatsdirektivet bilag IV
- ikke vil påvirke naturarealer beskyttede efter husdyrgodkendelseslovens § 7 og naturbeskyttelseslovens § 3.
- vil have en neutral effekt på beskyttet natur, som støder op til ejendommens udbringningsarealer

Kommunen vurderer samlet, at den projekterede udvidelse kan gennemføres uden negative konsekvenser for den omgivende natur.

Figur 1. Husdyrbrugets beliggenhed (markeret med rød) i forhold til naturpunkt 1-2 (gul stjerne) og øvrig beskyttet natur.

Kommunens detaljerede vurdering af naturforholdene ses i Bilag 4.

7.2. Udbringningsarealer

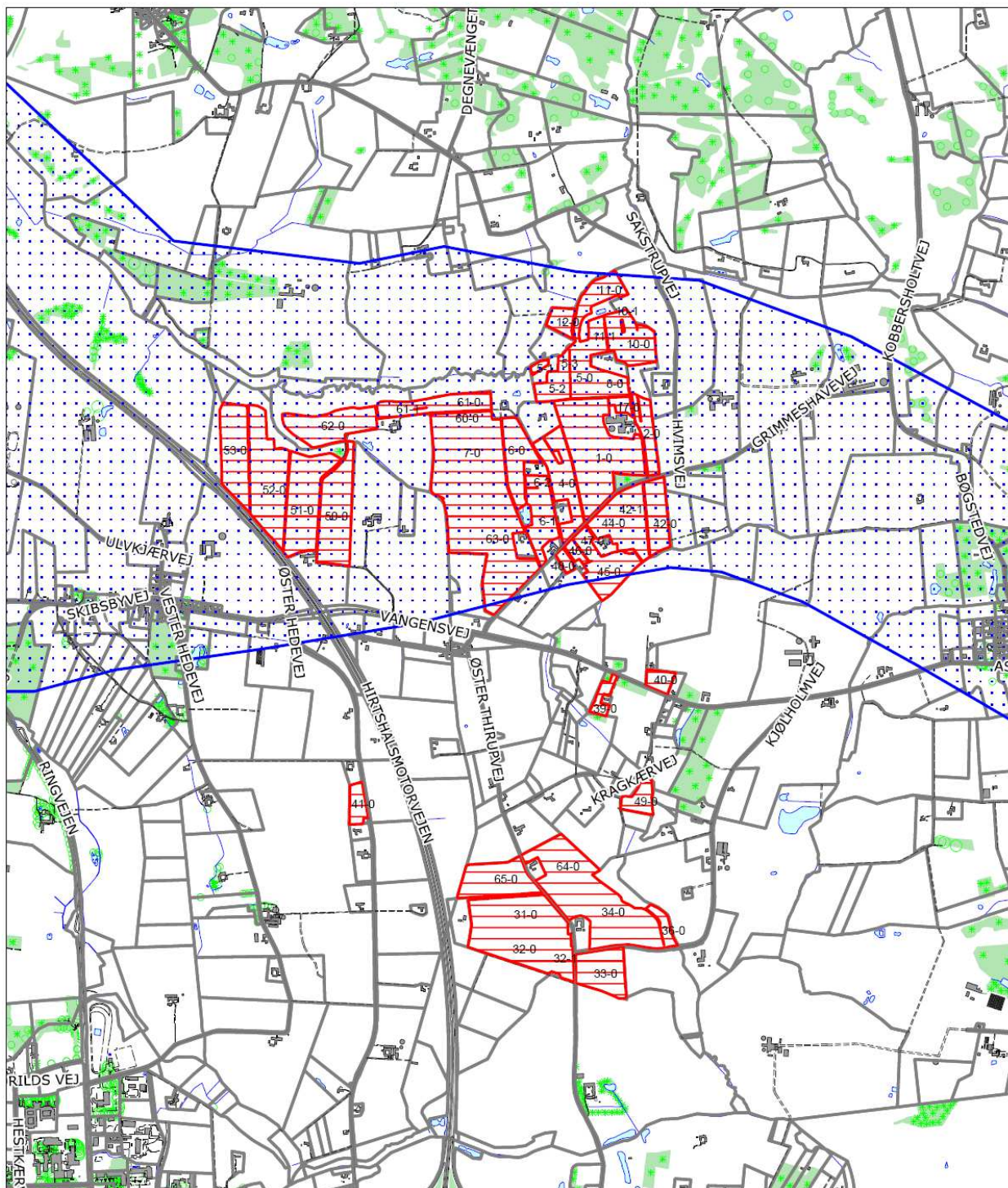
Til bedriften hører 175,36 ha ejede/forpagtede udbringningsarealer. De ejede/forpagtede arealerne modtager gylle med 1,29 DE/ha.

Der indgår ingen udspretningsarealer, der er aftalearealer med tredjemand.

Nedenstående oversigt viser hvor mange ha, der er placeret i forskellige typer følsomme områder.

	I alt, ha	I Nitratfølsomme indvindingsområde	I indsatsplan område	I nitrat-klasse 1-3	I fosfor-klasse 1-3
Ejet og forpagtede arealer	175,36	127,84	127,84	0	0
Aftalearealer	0				

Udbringningsarealer til Grimmeshavevej 116

Ejet eller forpagtet udbringningsareal

Nitratfølsomt indvindingsområde samt del af indsatsplan

De mulige konsekvenser for de berørte følsomme områder er nærmere beskrevet og vurderet i de følgende afsnit.

Al gylle udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning. Der udarbejdes mark- og gødningsplan og der tages analyser af gyllen.

Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

Jf. BREF er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførselen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skråner, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

Kommunens vurdering af BAT i forhold til udbringning af husdyrgødning

Miljøstyrelsen skriver i vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) om ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning.

De teknikker, der i marken kan reducere ammoniakfordampningen ved udbringning, er rettet mod at begrænse det tidsrum, i hvilket den mineralske del af kvælstofindholdet i gyllen er i kontakt med luften, eller sikrer, at den mineralske del forbliver på opløst form. Konkret omfatter det teknikker, der sørger for, at gyllen hurtigt kommer ned på eller i jorden, eller som giver gyllen en lavere pH-værdi (svovlsyrebehandling).

Hjørring Kommune er enige med Miljøstyrelsen som i vejledningen konkluderer, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, vedrørende udbringning af husdyrgødning er BAT for så vidt angår ammoniakfordampningen i marken.

Kommunen finder derfor at det ansøgte lever op til krav om BAT.

7.3. Fjord og hav

Alle udbringningsarealer i den ansøgte bedrift afvander til Skagerrak. Hjørring Kommune har vurderet det aktuelle projekts mulige påvirkninger af de marine dele af habitatområderne H1 (Skagens Gren og Skagerrak), H203 (Knudegrund) og H202 (Lønstrup Rødgrund).

I udpegningsgrundlagene for de 2 sidstnævnte områder ses ikke at være kvælstof- eller fosforfølsomme arter i det marine vandmiljø. Derimod er det uklart, om der i udpegningsgrundlaget for den marine del af H1 findes næringsstoffølsomme elementer, da Naturstyrelsen ikke har beskrevet grundlaget for udpegningen.

Det fremgår dog af såvel basisanalysen for Skagens Gren som Miljøministeriets forslag til vandplan for Hovedopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak, at miljømålet er "god tilstand". Det fremgår også, at miljømålet ikke er opfyldt i området. Det er derfor kommunens vurdering, at enhver yderligere væsentlig tilførsel af næringsstoffer fra oplandet vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den samlede påvirkning af vandområdet øges, hvormed man bevæger sig i den forkerte retning i forhold til målsætningen.

Kommunen har foretaget en vurdering af projektet i overensstemmelse med habitatdirektivets retningslinjer og Miljøstyrelsens vejledning. Den nærmere vurdering ses i bilag 5. Konklusionen er, at hverken påvirkningen fra det ansøgte projekt i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter vil medføre skadevirkning på det marine miljø i Skagerrak som følge af udledning af kvælstof og fosfor.

7.4. Grundvand

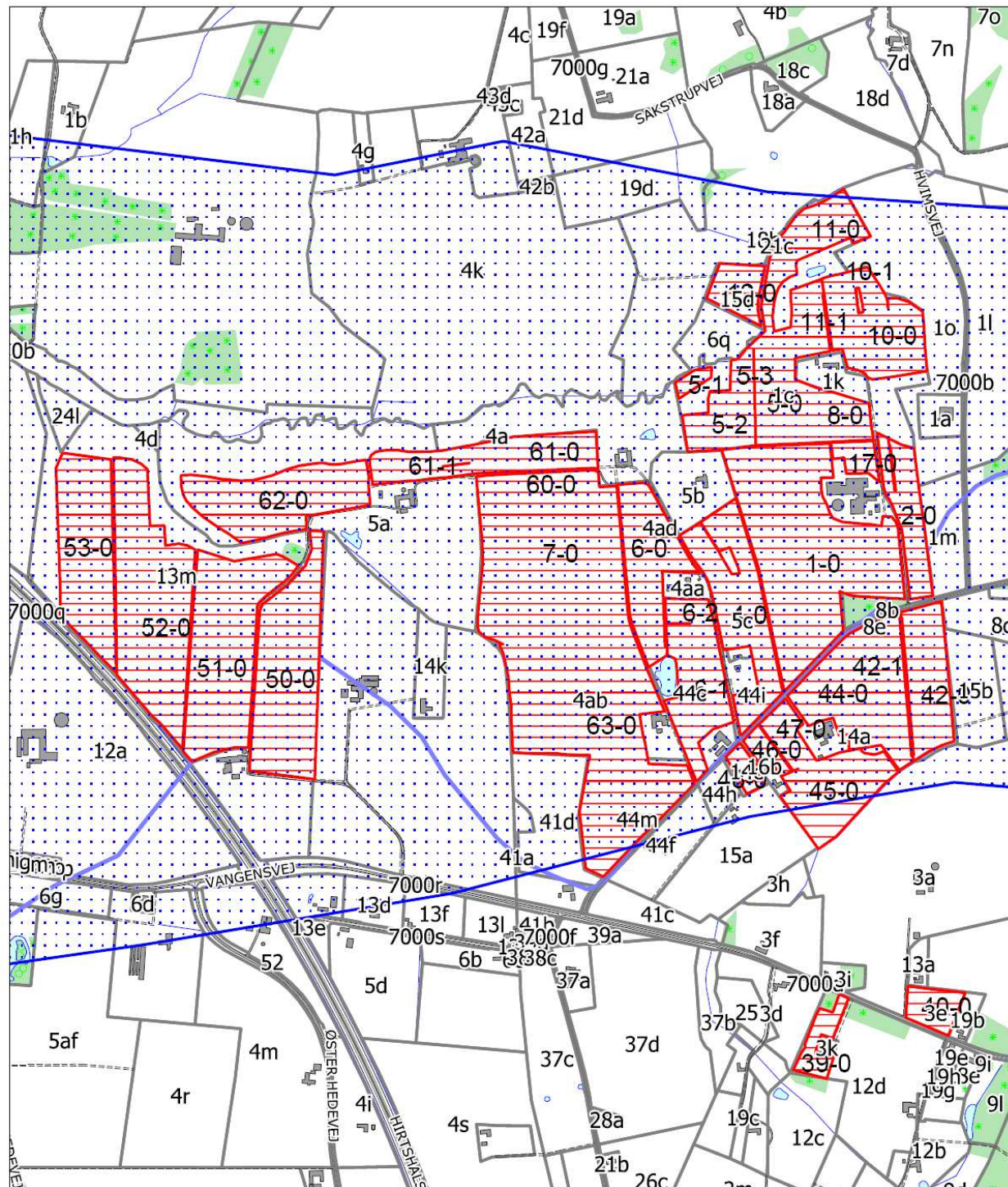
Vilkår:

- 7.4.1. På bedriften skal der hvert år i markerne beliggende i nitratfølsomt område (se nedenstående kort) være 11,5 % efterafgrøder, svarende til alt 14,70 ha – ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Efterafgrøderne skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrk-

ningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav, der placeres i markerne i nitrutfølsomt område, må erstattes af "grønne marker".

7.4.2. På markerne beliggende i nitrutfølsomt område må ikke anvendes et svinesædskifte, der har et højere udvaskningsindeks end 98, jf. bilag 6

Udbringningsarealer i nitrutfølsomt område

Ejet eller forpagtet udbringningsareal

Nitrutfølsomt indvindingsområde samt del af indsatsplan

127,84 ha af udbringningsarealerne er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde. Der er udarbejdet indsatsplan for området. Husdyrgodkendelsesloven fastlægger, at hvis der forligger en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, der omfatter et projekts udbringningsarealer, skal retningslinjer heri være styrende for miljøgodkendelse af projektet. Ifølge indsatsplanen må der maksimalt udvaskes 50 mg/l nitrat fra rodzonen.

Det ansøgte medfører en udvaskning på 70 mg/l nitrat fra rodzonen. Husdyrgodkendelsesloven regulerer kun merudvaskningen fra husdyrgødning i forhold til et tilsvarende planteavlbrug – dvs. ved samme arealdrift med brug af handelsgødning. Samtidig med ansøgningen er der indsendt en fiktiv ansøgning som viser at udvaskningen svarende til planteavl er 70 mg/l nitrat fra rodzonen.

Kommunen finder herefter, at nitratudvaskningen til grundvand er i overensstemmelse med husdyrgodkendelseslovens bestemmelser.

8. EGENKONTROL, MANAGEMENT SAMT ALTERNATIVER LØSNINGER

8.1. Management og egenkontrol

Nedenfor ses ansøgers redegørelse for management og egenkontrol. Ansøgers egen redegørelse er gengivet i *kursiv*.

- o *Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres*
- o *Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen, der offentliggøres omkring 1. april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).*
- o *Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov (E-kontrol).*
- o *Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge hver 4. uge, hvor besætningens behandlingsbehov konstateres.*
- o *Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.*
- o *Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke.*
- o *Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.*
- o *Der er lavet beredskabsplan således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt (se bilag 4).*
- o *Der leveres grise til Danish Crown og produktionen er dermed omfattet af kvalitetsprogrammet Code of Practice.*
- o *Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.*
- o *Staldafsnittene er tilkoblet alarmanlæg på temperatur og ventilation*

Kommunens vurdering i forhold til BAT

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Det vurderes at ansøgning i forhold til management og egenkontrol lever op til kravet om BAT

8.2. Alternative løsninger

Nedenfor ses ansøgers redegørelse for alternativer og 0-alternativer i forhold til det ansøgte. Ansøgers redegørelse er gengivet i *kursiv*.

Uændret drift på ejendommen vil betyde krav om en betydelig investering pga. krav til søer i 2013. Ansøgte projekt kan ses som bedste løsning på at anvende det eksisterende produktionsapparat /bygninger optimalt ud fra et økonomisk og arbejdsmæssigt synspunkt. Det er via lovgivningen krævet at der skal laves ændringer på ejendommen og 0-alternativet er således ikke eksisterende.

Med konverteringen af dyreholdet lever produktionen op til de skærpede krav til BAT og 30% ammoniakreduktion. Der investeres således i ny teknologi til at reducere belastningen fra bedriften. Samtidigt lever bedriften op til de skærpede krav til udbringning af husdyrgødning, herunder fosfor-, nitrat og grundvandsklasser. Disse miljøforbedringer vil udeblive hvis ikke udvidelsen gennemføres.

9. BILAG

Bilag 1. Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)

Bilag –	Ansøgningsnr. 41.372	Dato 15.06.12
Energi- og ressourceforbrug		
Oplysninger om ejendommen "Søndergård" Grimmeshavevej 116 -Hjørring		

A. Spildevand

Spildevandstype	Årlig mængde, ca. m ³		Opsamling / bortskaffelse	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Sanitært spildevand (drift)	170	170	Tank	Tank
Vaskeplads	50	50	Gylletank	Gylletank
Tagvand fra stalde	3000	3000	Faskine	Faskine
Bemærkninger:				

B. Forbrug af råvarer, energi og vand

Ressource	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (tank-type, bygning, indretning)
Diesellole til traktorer m.v.	20.000l	25.000	1200 og 1800l tank
Fyringsolie	0	0	-
Benzin	-	-	-
Smøreolie	600-700l	600-700l	lade
Halm til halmfyr/strøelse	175 ton	90 ton	lade
Kunstgødning	21.000kg	21.000kg	
Indkøbt foder	20-25t pr. mdr.	35-40t pr. mdr.	Siloer
Pesticider	Efter afgrøde	Efter afgrøde	Kemi-rum
Kemikalier	200l	200l	I stald
Elforbrug til lys, opvarmning m.v.	100.000kWh	120.000kWh	—
Drikkevand og vaskkevand (drift)	3.500m ³	5.500m ³	
Andet			
Bemærkninger:			

C. Transport til og fra ejendommen

	Antal/mængde pr. år		Kapacitet pr. transport		Antal transporter pr. år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Køb/salg af smågrise	-	8160	-	400	-	20

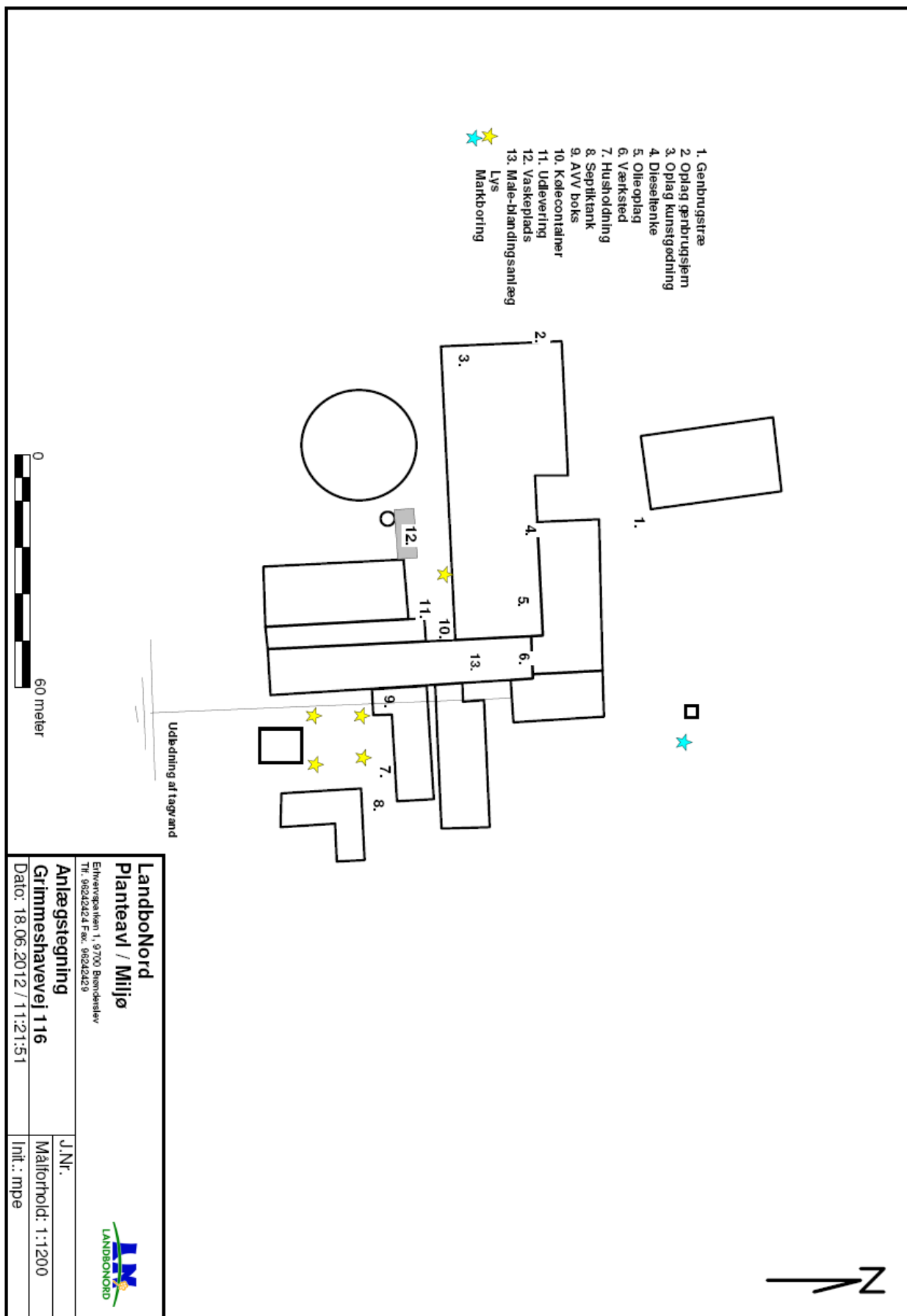
Slagtesvin	3025	8160	200	200	15	40
Døde dyr	240	500	-	-	52	52
Indkøbt foder	276t	450t	20	20	14	20
Eget korn o.lign.	1000t	1500t	20	20	50	75
Gylle	2700	3900	18	18	150	220
Dybstrøelse	-	-	-	-	-	-
Halm fra mark	175t	175t	8t	8t	20	20
Dieselolie	20.000	25.000	2000	2000	10	12
Andet						
Bemærkninger:						

D. Affald		
	Opbevaring	Bortskaffelse
Dagrenovation	container	Kommunal ordning
Døde dyr	Se anlægstegning	DAKA
Landbrugsplast	container	Kommunal ordning
Papir/nylonsække	container	Kommunal ordning
Klinisk risikoaffald	kanyleboks	Kommunal ordning
Emballage fra sprøjtemidler	container	Kommunal ordning
Rester af sprøjtemidler	container	Kommunal ordning
Spildolie	container	Kommunal ordning/værksted
Oliefiltre	container	Kommunal ordning/værksted
Akkumulatorer	container	Kommunal ordning/værksted
Dæk	container	Kommunal ordning/værksted
Jern/metal	container	Produkthandler
Spraydåser	container	Kommunal ordning
Lysstofrør	container	Kommunal ordning
Elektronisk affald	container	Kommunal ordning
Andet		
Bemærkninger:		

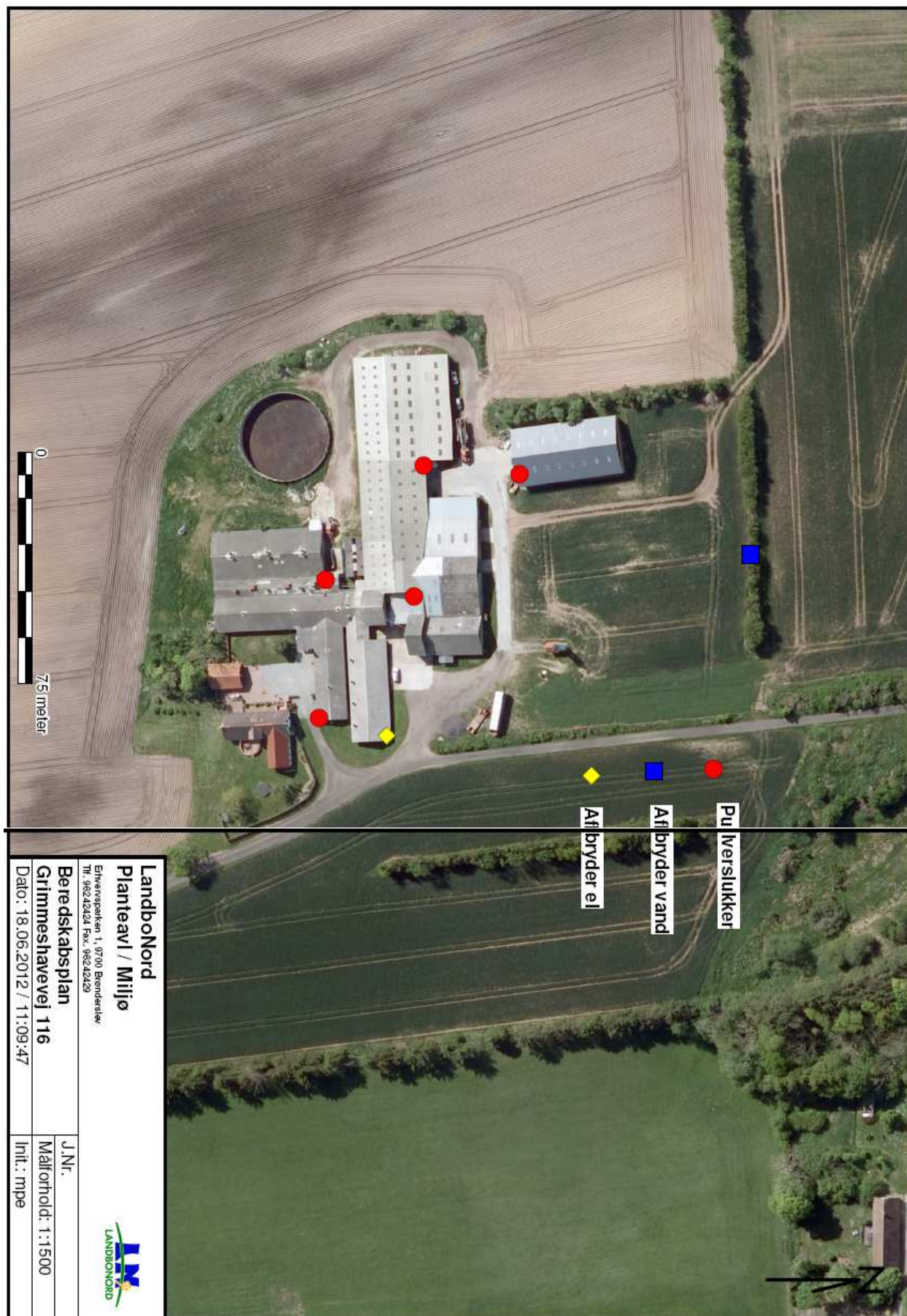
E. Støjklilder			
Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Ventilation	0-24	Rengøring	I kip
Korntørring	I høst	Indendørs	Ejendommens bygning mod nord øst
Foderanlæg	Efter behov		Indendørs
Kompressor	6-18	I værksted	Indendørs
Gyllepumper	I dagtimerne	Nedgravet	Nedgravede
Dgl. Brug af traktor	-	Nej	-
Transport af levende	Afhængig af slag-	Nej	-

dyr	teri (p.t. tirsdag 4-22)		
Bemærkninger:			

Bilag 2. Anlægstegning med nr. på bygningsafsnit og lagre

Bilag 3. Oversigtskort fra beredskabsplanen

Bilag 4. Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder**Bilag****Naturudtalelse vedr. ansøgning om udvidelse (§ 12)****Grimmeshavevej 116,****9800 Hjørring****ANLÆG****Retsgrundlag**

Hjørring Kommune har vurderet, om der i forbindelse med udvidelsen er behov for beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning⁴. Kommunen har konkret vurderet, om der er naturområder, der efter Kommunens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesloven⁵. Endvidere har Kommunen vurderet om det ansøgte projekt i sig selv eller tilsammen med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-områder og/eller yngle- eller rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-arter væsentligt⁶. Herefter har Kommunen sikret sig, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne⁷.

Kommunens vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg.

Beskyttet natur efter naturbeskyttelsesloven, husdyrgodkendelsesloven og habitatdirektivet

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, heder, moser, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod ændringer i tilstanden. Beskyttelsen gælder for alle de beskyttede naturtyper bortset fra søer og vandløb, hvis de har en minimumsstørrelse på 2.500 m² i sammenhængende areal. Beskyttelsen gælder for søer på 100 m² eller derover. De beskyttede vandløb er udpeget af de tidligere amtsråd og godkendt af miljøministeren.

Arealer, der er mindre end 2.500 m², er omfattet af beskyttelsen, hvis de indgår en mosaik af naturtyper med et samlet areal på 2.500 m² og for moser også hvis de ligger i tilknytning til søer eller vandløb.

Husdyrgodkendelseslovens § 7 fastsætter en beskyttelse af en række konkrete ammoniakfølsomme naturtyper. Inden for de internationalt beskyttede Natura 2000-områder (kategori 1-natur) kan der således maksimalt tillades en total ammoniakbelastning på 0,2 – 0,7 kg N/ha/år, afhængig af antallet og størrelsen af øvrige husdyrbrug i nærområdet. Samme lov fastsætter også beskyttelsen mod ammoniak på udvalgte naturtyper uden for de internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om højmoser, lobeliesøer, heder over 10 ha samt overdrev over 2,5 ha (kategori 2-natur), der er beskyttet mod en total ammoniakbelastning på mere end 1 kg N/ha per år, fra et givent husdyrbrug⁸.

Beskyttelsesniveauet på øvrige heder, moser og overdrev beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove (kategori 3-natur) beror på en konkret vurdering af, om der er tale om et naturområde af særlig regional eller lokal interesse.⁹

Denne vurdering beror først og fremmest på en vurdering af områdets naturkvalitet på en skala fra I – V (høj, god, moderat, ringe og dårlig). Naturkvaliteten vurderes dels efter områdets struk-

⁴ Jf. § 23 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

⁵ Jf. § 29 i Husdyrgodkendelsesloven

⁶ Jf. §§ 7, 8 og 11 i Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

⁷ Jf. § 19 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

⁸ Jf. Bilag 3, A, Nr. 2 i Bekendtgørelse nr. 291 af 6. april 2011 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

⁹ Jf. Bilag 3, A, Nr. 3 i Bekendtgørelse nr. 291 af 6. april 2011 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

tur, dvs. vegetationssammensætning, drift af arealet herunder evt. afgræsning samt naturtype-karakteristiske strukturer. Desuden vurderes kvaliteten i forhold til diversiteten og artssammensætning på arealet, samt arternes følsomhed overfor ammoniak. Registrerede plantearter kategoriseres i denne sammenhæng som hhv. særligt værdifulde, positive, typiske, problematiske eller øvrige på baggrund af en artsliste udarbejdet af DMU. Endelig vurderes arealets værdi som levested for fredede eller rødlistede arter af planter og dyr og som yngle- og rasteområde for arter beskyttede efter habitatdirektivet (Bilag IV-arter).

Herudover inddrages en række øvrige forhold i vurderingen af krav til den maksimale ammoniakbelastning. Det gælder områdets:

- Status i kommuneplanen, herunder om det er omfattet af en udpegning som værdifuldt naturområde, økologisk forbindelse, rekreativt område eller værdifuldt kulturmiljø
- Status i forhold til fredninger, handleplaner for naturpleje eller anden planlagt naturindsats

Endelig inddrages hensynet til områdets ammoniakfølsomhed i forhold til den ammoniaktilførsel arealet modtager fra andre kilder. Det vil dels sige den generelle baggrundsbelastning i området, men også tilførslen fra konkrete lokale kilder, såsom husdyrbruget nuværende produktion, samt udbringning af gødning på nærliggende arealer.

Påvirkning af natur

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 1509 kg N/år i nudrift og 2661 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 1152 kg N/år. Ammoniakfordampning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning indgår ikke i beregningerne.

Natura 2000 (Kategori 1- natur)

Screening

Der ligger ingen Natura 2000 områder indenfor ejendommen. Nærmeste Natura 2000 område er Kærsgård Strand, Vandplasken og Liver Å's udløb (EF-habitatområde 6), der ligger omkring 10 km vest for driftsbygningerne.

Udbringningsarealerne er hovedsagligt placeret i tilknytning til ejendommen, og alle er beliggende mere en 8 km. fra Natura 2000-områder.

Da ejendommen ikke omfatter arealer indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderer Kommunen, at ammoniakfordampning igennem luftbåren ammoniak umiddelbart er den eneste potentielle påvirkning af terrestriske naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for det nævnte Natura 2000 område.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden, er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakbelastning.

Konsekvensvurdering

&

Konklusion

Kommunen konkluderer på ovenstående baggrund, at det ikke er nødvendigt at foretage en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-områder.

Kategori 2- natur

I nærheden af ejendommen er der registreret overdrev efter § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Fig. 1).

Naturpunkt 1:

Et beskyttet overdrev over 2,5 ha, som dermed er omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7. Overdrevet er overvejende beliggende på stejle, uopdyrkelige nord- og østvendte skråninger på kanten af en mindre ådal.

Området bærer præg af afgræsning i form af fæstier og mindre sandbrud og er uden væsentlig opvækst af træer og buske. I Kommuneplan 2009 er området udlagt til Særlig værdifuldt naturområde og Økologisk forbindelse for tør natur. Hjørring kommune har ikke kendskab til hvilke plante- eller dyrearter der forekommer i området, men ud fra luftfotos, beliggenhed, anvendelse og landskab, vurderes naturpunktet at have en høj naturværdi.

Da området er kategori 2- natur må totalbelastningen med ammoniak fra stald og lager på arealet ikke overskride 1,0 kg N/ha per år.

Efter udvidelsen tilføres samlet 0,1 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I), hvilket ikke overskrider den tilladte totalbelastning på 1,0 kg N/ha per år for § 7 området.

Kategori 3- natur

I nærheden af husdyrbruget er der registreret flere heder, moser og overdrev, beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Kun ét af disse § 3 område modtager mere end 1,0 kg N/ha per år, og kun her er der således er potentiel risiko for tilstandsændringer som følge af udvidelsen. Det er kommunens vurdering, at der ikke ligger ammoniakfølsom skov nær husdyrbruget. (Fig. 1).

Naturpunkt 2:

En mosaik af mose og natureng på ca. 1,7 ha, der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Området består af en mindre slugt nær Varbro Ådal, og omgives mod både nord, syd og vest af dyrkede marker.

På den sydlige del af § 3 området ligger et rigkær, som overvejende omgives af krat på kanterne af slugten og derfor afskærmes fra randeffekt fra markerne. I rigkæret er registreret 23 plantearter, hvoraf 13 er positivarter for naturtypen og 5 af arterne er indikatorarter for god naturtilstand (Tabel II). Desuden er rigkæret voksested for den fredede orchidé Plettet gøgeurt. Endelig er der kun fundet få problemarter og kun i kanten af arealet. Naturpunktet udviser samlet set kun små tegn på forringelser og har en høj naturtilstand.

Den nordlige del af området er i Kommuneplan 2009 udpeget til Særligt værdifuldt naturområde, men der er ikke planlagt naturplejeaktiviteter eller fredninger i området.

Tålegrænsen for rigkær ligger i intervallet 15 - 25 kg N/ha per år. Da naturtilstanden er høj, med mange følsomme arter, vil tålegrænsen for naturpunkt 2 ligge i bunden af dette interval, dvs. 15 kg N/ha per år. Den generelle baggrundsbelastning i området er 12,7 kg N/ha per år og tålegrænsen for arealet er derfor ikke overskredet ved den generelle belastning alene. En merbelastning på under 2,3 kg N/ha per år, vil derfor ikke medføre risiko for tilstandsændringer i rigkæret.

Ved udvidelsen tilføres yderligere 1,4 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I), hvilket ikke overskrider den tilladte merbelastning på 2,3 kg N/ha per år for kategori 3- naturen.

Kommunen vurderer samlet, at ammoniakbelastningen fra stald og lager har en neutral effekt for de berørte arealer (naturpunkt 1-2) (Tabel I).

Påvirkning af yngle- og rasteområder for bilag IV arter

Yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV, er beskyttet mod beskadigelse og ødelæggelse.

Screening

Hjørring Kommune har ikke registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV i nærheden af husdyrbruget eller udbringningsarealerne, men følgende arter omfattet af bilag IV kan have yngle- eller rasteområder på arealer i nærheden. Det vurderes på baggrund af DMU's

"Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV", naturdata.dk samt kommunens kendskab til området at gælde følgende arter:

Vandflagermus *Myotis daubentonii* og dværgflagermus *Pipistrellus pygmaeus*, samt Odder *Lutra lutra*, findes udbredte i det meste af kommunen. Arterne vurderes dog ikke at blive negativt påvirket af øget ammoniakbelastning eller af andre forhold i forbindelse med udvidelse af husdyrbrug.

Spidssnudet frø *Rana arvalis*, Løgfrø *Pelobates fuscus*, Strandtudse *Bufo calamita* og Markfirben *Lacerta agilis*, findes alle i dele af Kommunen. Blandt andet formodes Spidssnudet frø at forekomme i Varbro Ådal og Markfirben at findes på lysåbne, tørre naturområder mellem Astrup og Bjergby. Disse arter kan potentielt alle blive negativt påvirket af øget ammoniaktilførsel til deres yngle- og rasteområder. Eksempelvis kan dette medføre forringet vandkvalitet i ynglevandhuller for padder eller det kan skabe øget tilgroning af lysåbne naturtyper, hvilket bl.a. medfører et ændret mikroklima med lavere temperatur, samt forringelser i fødeudbuddet til skade for både padder og firben. Yngle- og rasteområder for disse arter i området vil normalt begrænse sig til områder beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Nærmeste registrerede forekomst af kvælstoffølsomme bilag IV - arter ligger mere end 5 km fra husdyrbruget. Det er derfor ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning hertil.

Konsekvensvurdering & Konklusion

Kommunen konkluderer på ovenstående baggrund, at det ikke er nødvendigt at foretage en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på de nævnte bilag IV arter.

Konklusion

Hjørring kommune vurderer samlet, at projektet ikke vil forringe yngle- og/eller rasteområder for arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

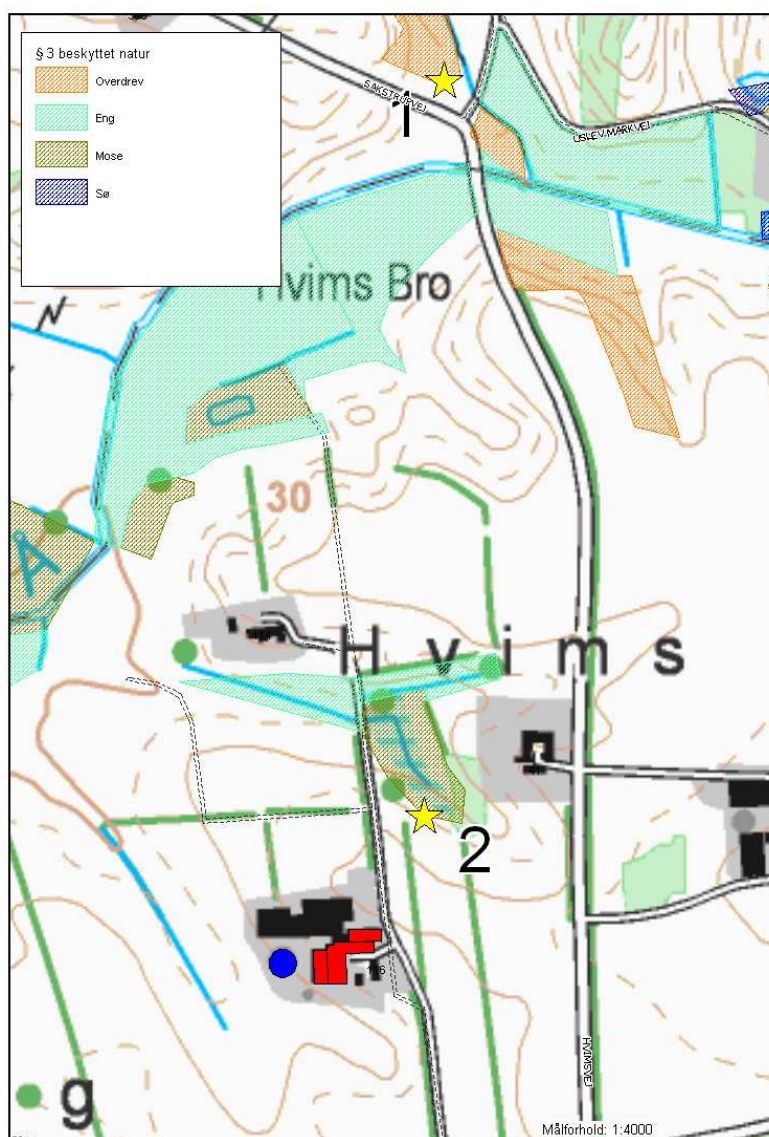
Tabel I. Beregnet ammoniakbelastning i udvalgte naturpunkter. Afstand til stald og lager er opgivet som interval for alle stalde- og lageranlæg.

Naturpunkt	1	2
Naturtype	Overdrev	Mose
Natur-kategori	2	3
Naturkvalitet	-	Høj
Vurderingsmetode*	B	A
Tålegrænse (kg N/ha per år)	10 – 20	15 - 25
Baggrundsbelastning (kg N/ha per år)	12,7	12,7
Merdeposition fra stald og lager (kg N/ha per år)	0,0	1,4
Tilladt merdeposition (kg N/ha per år)	-	2,3
Totalbelastning fra stald og lager (kg N/ha per år)	0,1	3,2
Tilladt totalbelastning (kg N/ha per år)	1,0	-
Afstand fra stald- og lageranlæg til naturpunkt (m)	854 - 886	123 – 192
Besigtigede (dato)	-	24-08-2012
Planstatus	Økologisk Forbindelse Særlig værdifuldt naturområde	Særlig værdifuldt naturområde

* Vurderingen er foretaget ud fra metode A) sommerbesigtigelse (på basis af registrering af strukturelle forhold og arter på arealet) B) kontorvurdering (på basis af luftfotos, topografi, tidligere besigtigelser, planstatus mv.)

Tabel II. Registrerede arter for mosen. Indikatorarter for god naturtilstand er markeret med **fed**. *Fredet.

Naturpunkt	2
Særligt værdifulde arter (Meget følsomme overfor negative påvirkninger)	Tormentil
Positive arter (Moderat følsomme overfor negative påvirkninger)	Plettet gøgeurt*, Bukkeblad , Kær-dueurt , Kær-galtetand, Kragefod , Eng-nellikeroed, Kær-padderok, Sump-snerre, Næb-star , Kær-tidsel, Trævlekrone, Muse-vikke
Alm. typiske arter	Mose-bunke, Bredbladet dunhammer, Fløjlsgræs , Gåsepotentil, Bidende ranunkel, Sideskærm, Lyse-siv, Vand-pileurt
Problemarter	Lodden dueurt, Vild kørvel

Figur 1. Husdyrbrugets beliggenhed (markeret med rød) i forhold til naturpunkt 1-2 (gul stjerne) og øvrig beskyttet natur.

AREALER

Udbringningsarealer i forhold til beskyttede naturarealer

Hjørring Kommune vurderer påvirkningen af naturområder, der skyldes udbringning af husdyrgødning på nærliggende marker, ifølge Miljøstyrelsens vejledning. Herunder anvendes i givet fald de mulige vilkår, som Miljøstyrelsen peger på. Miljøstyrelsens vejledning bygger i øvrigt på rapporten "BUFFERZONER omkring særlig sårbar natur som beskyttelse mod lokalt nedfald af luftbåren kvælstof fra danske landbrugsejendomme" (herefter bufferzonerapporten).

Natura 2000

Nærmeste Natura 2000 område er Kærsgård Strand, Vandplasken og Liver Å's udløb (EF-habitatområde nr. 6), der ligger mere end 8 km vest for udbringningsarealerne. Der vil derfor ikke være en målbar ammoniakbelastning fra udbringningsarealerne i kanten af habitatområdet.

Øvrig beskyttet natur

Der ligger flere ammoniakfølsomme naturområder tæt op ad udbringningsarealerne. Det er kommunens vurdering at der ikke sker en væsentlig intensivering i udbringningspraksis på arealerne, og at ammoniakdeposition til naturområderne fra udbringning derfor ikke forøges fra nudrift til ansøgt drift. En eventuel forøgelse vil under alle omstændigheder være mindre end 1 kg N/ha per år¹⁰, der iflg. Miljøstyrelsens vejledning ikke medfører tilstandsændringer.

Stærkt skrånende arealer

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen¹¹ må flydende husdyrgødning ikke udbringes på arealer, der skråner mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 meter fra vandløbets, søens eller fjordens øverste kant.

Ifølge naturbeskyttelsesloven¹² må landbrugsaktiviteter ikke medføre en ændring af nærliggende naturområders tilstand. Tilstrømning af næringsstoffer fra tilstødende, skrånende udbringningsarealer vil i nogle situationer kunne medføre en sådan tilstandsændring.

Kommunen har vurderet, at ingen af udbringningsarealerne i ansøgningen skråner mere end 6° ned mod vandløb og naturområder beskyttede efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Det er derfor Kommunens vurdering, at der ikke er behov for at stille krav til udbringning af husdyrgødning - ud over allerede eksisterende lovgivning.

Øvrige bemærkninger

Vurderingen bygger på tolkning af luftfoto, besigtigelse af arealer, beregning af ammoniakbelastning med de bedst tilgængelige modeller fra DMU samt viden om tilstanden af konkrete naturarealer og udbredelsen af planter og dyr.

¹⁰ Jf. Bufferzonerapporten, Miljøministeriet 2004

¹¹ Jf. § 26 stk. 3 i Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

¹² Jf. § 3 i Lovbekendtgørelse nr. 933 af 24. august 2009 om naturbeskyttelse

Bilag 5. Detaljeret vurdering af påvirkning af fjord og hav

Alle udbringningsarealer i den ansøgte bedrift afvander til Skagerrak. Hjørring Kommune har vurderet det aktuelle projekts mulige påvirkninger af de marine dele af habitatområderne H1 (Skagens Gren og Skagerrak), H203 (Knudegrund) og H202 (Lønstrup Rødgrund).

I udpegningsgrundlagene for de 2 sidstnævnte områder ses ikke at være kvælstof- eller fosforfølsomme arter i det marine vandmiljø. Derimod er det uklart, om der i udpegningsgrundlaget for den marine del af H1 findes næringsstoffølsomme elementer, da Naturstyrelsen ikke har beskrevet grundlaget for udpegningen.

Det fremgår dog af såvel basisanalysen for Skagens Gren og Miljøministeriets forslag til vandplan for Hovedopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak, at miljømålet er "god tilstand". Det fremgår også, at miljømålet ikke er opfyldt i området. Det er derfor kommunens vurdering, at enhver yderligere væsentlig tilførsel af næringsstoffer fra oplandet vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den samlede påvirkning af vandområdet øges, hvormed man bevæger sig i den forkerte retning i forhold til målsætningen.

Kommunen har valgt at foretage en vurdering af projektet i overensstemmelse med habitatdirektivets retningslinjer og Miljøstyrelsens vejledning.

I vejledningen har ministeriet opstillet 2 afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke kan medføre skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskning. Miljøstyrelsen antager ifølge vejledningen, at grænsen for at der kan ses en påvirkning, er den samme for fosfor som for nitrat:

1. Påvirkning fra projektet i sig selv.
Kvælstof/fosforldvaskningen fra det samlede husdyrbrug må maksimalt udgøre 5% af den samlede udvaskning til det aktuelle område – dog max. 1% hvis der er tale om vandområder der kan karakteriseres som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret. (Påvirkning fra projektet i sig selv.)
2. Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter.
Dyretrykket i det aktuelle opland må ikke have været stigende siden 1. januar 2007.

Ad 1. Påvirkning fra projektet i sig selv

KVÆLSTOF

Skagerrak er kategoriseret som "sårbart vandområde", men ikke som "meget sårbare vandområder". Oplandet, som antages at påvirke vandområdet Skagerrak og Skagens Gren, kaldes i Statsforvaltningens opgørelse over dyretryk for "Skagerrak/Vesterhav". Vandområdet kan efter kommunens vurdering ikke betegnes som et lukket bassin eller et meget lidt eutrofieret område. Det er derfor 5%-grænsen, der er gældende for projektet.

Oplandet har et samlet areal på 127.236 ha. Den samlede udvaskning fra diffuse kilder (dyrkede og udyrkede arealer samt spredt bebyggelse) beregnes ud fra følgende forudsætninger:

Ifølge forslag til vandplan, Hovedopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak er den samlede kvælstofafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på 3.579 tons N/år. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerrak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr. 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til Skagerrak 1.396 tons N/år

Hvis bidraget fra et husdyrbrug skal udgøre 5 % jf. ovenfor skal merudvaskningen¹³ fra et ansøgt projekt udgøre 69,80 tons N/år. Der skal så eksempelvis indgå 7.755 ha i et område med reduktionsprocent 25 og merudvaskningen fra husdyrgødningen skal være på 12 kg N/ha/år.

¹³ Med merudvaskning menes "mer" i forhold til udvaskning fra kunstgødning. I forhold til husdyrloven skal der kun vurderes på merudvaskning fra husdyrgødning i forhold til kunstgødning. Merudvaskning for kvæggylle er ca. 6 kg N/ha/år, for svinegylle ca. 8 kg N/ha/år og for mink- og fjerkræs ca. 12 kg N/ha/år.

Med det tænkte eksempel er det sandsynliggjort, at det ansøgte projekt bidrager med langt under 5 % af den samlede udvaskning til det aktuelle vandområde jf. afskæringskriterium 1 ovenfor.

FOSFOR

Ifølge forslag til vandplan, Hovedopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak er den samlede fosforafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på 134 tons P. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerrak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til Nordlige Kattegat 53,6 tons P/år.

Hvis bidraget fra et husdyrbrug skal udgøre 5 % jf. ovenfor skal udvaskningen fra et ansøgt projekt udgøre ca. 2680 kg P/år. Der skal så eksempelvis i et projekt indgå 33.500 ha med et fosforoverskud på 20 kg P/ha.

Med det tænkte eksempel er det sandsynliggjort, at det ansøgte projekt bidrage med langt under 5 % af den samlede udvaskning til det aktuelle vandområde jf. afskæringskriterium 1 ovenfor.

Ad 2. Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Statsforvaltningen har ud fra data i det Centrale Husdyrregister (CHR-registret) opgjort, at der i oplandet "Skagerrak/Vesterhav" i perioden fra 2007 til 2011 er sket en nedgang i det samlede antal DE fra 81.021 til 79.252.

Denne centralt opgjorte udvikling i dyretrykket til og med 2011, kan suppleres med kommunens oplysninger for 2012 om ophørte/reducerede husdyrbrug samt med de tilladelser/godkendelser der er givet af kommunen og som stadig kan udnyttes. Det er kommunens vurdering, at der over korte perioder (under 1 år) ikke sker og ikke er sket nogen afvigelse fra den generelle tendens, nemlig at antallet DE ikke stiger med tiden, men snarere falder.

Kommunen vurderer endvidere, at der ikke er andre kilder, der har medført en stigende næringsstofudvaskning fra oplandet til vandområdet fra 2007 og fremefter. Det være sig spildevand fra det åbne land, dambrug eller tilsvarende. Med hensyn til spildevand fra det åbne land, er der gennem den seneste årrække sket en stadig forbedret rensning af spildevand som led i kommunens spildevandsplanlægning.

Bilag 6. Notat om Standardsædskifter og referencesædskifter

Uddrag af Miljøstyrelsens Notat om Sædskifter og referencesædskifter af 27.06.07

Svine- og plante-sædskifter:			Vinterkorn	Lovpligtige efterafgrøder	Vårkorn	Efter (0 - 10%)	Vinterraps	Frøafgrøder	Sukkerroer	Kartofler	I alt	Udvasknings- indeks	Efterafgrøde- grundareal	Maksimalt areal med efterafgrøder
S1	6% efterafgr.	Typisk lerjord (> JB4)	54	6	15	5	20				100	96	100	20
S2	10% efterafgr.		50	10	15	5	20				100	93	100	20
S3	6% efterafgr.	Typisk sandjord (JB1-4)	44	6	35	5	10				100	100	100	40
S4	10% efterafgr.		40	10	35	5	10				100	98	100	40
S5	6% efterafgr.	Med frøavl	40	5	25	5	10	15			100	89	85	30
S6	10% efterafgr.		36	9	25	5	10	15			100	86	85	30
S7	6% efterafgr.	Med roer	35	5	35	5			20		100	90	80	40
S8	10% efterafgr.		32	8	35	5			20		100	88	80	40
S9	6% efterafgr.	Med frøavl og roer	35	5	35	5		10	10		100	89	80	40
S10	10% efterafgr.		32	8	35	5		10	10		100	88	80	40
S11	6% efterafgr.	Med kartofler	20	5	35	5	10			25	100	97	75	40
S12	10% efterafgr.		17	8	35	5	10			25	100	96	75	40
S13	100% vinterafgrøder		85				15				100	102		
S14			80				20				100	100		
S15			75				25				100	99		
S16			70				30				100	97		